

EN GUIDE TILL **MATTEUSEVANGELIET** *Daniel Hjort*

BIBELGUIDEN

Bibelguiden

En guide till Efesierbrevet, Martin Lennartsson (2012)

En guide till Uppenbarelseboken, Reine Toth (2012)

En guide till Första och Andra Petrusbrevet, Johanna Dahl (2013)

En guide till Galaterbrevet, Martin Wärnelid (2014)

En guide till Första Korinthierbrevet, Linnéa Åberg (2014)

En guide till Jakobsbrevet, Nathalie och Per-Erik Aronsson (2015)

En guide till Kolosserbrevet och Filemonbrevet, Johannes Imberg (2016)

En guide till Romarbrevet, Olof Edsinger (2016)

En guide till Johannesbreven och Judasbrevet, Jens Wallin (2017)

En guide till Matteusevangeliet, Daniel Hjort (2017)

WWW.BIBELGUIDEN.SE

Till mina föräldrar

Lasse och Kerstin Johansson

med tacksamhet över den goda vägledning som ni har gett mig

Bibeltexten är hämtad ur Bibel 2000
och publiceras med tillstånd av
Svenska Bibelsällskapet.

Utgiven med bidrag från
Samfundet Pro Fide et Christianismo
(Kyrkoherde Nils Henriksson Stiftelse)

Copyright © BibelN idag 2017

Redaktör Bibelguiden: Reine Toth
Sättning: Esa Tanttu
Omslagsfoto: Pikul Noorod

BibelN idag
Box 1211, 751 42 Uppsala
www.bibelnidag.org

Tryck: Scandinavianbook
ISBN: 978-91-983186-3-0

INNEHÅLL

FÖRORD		11
INTRODUKTION TILL MATTEUSEVANGELIET		15
1:1–25	Messias har kommit!	31
2:1–23	Rätt respons	34
3:1–17	Den ofrånkomliga omvändelsen	38
4:1–25	Evangeliet om himmelriket	41
5:1–16	Sann lycka	44
5:17–48	Att söka <i>Guds</i> rättfärdighet	47
6:1–18	Andliga övningar på rätt sätt	50
6:19–34	Att lita på Faderns omsorg	54
7:1–29	Ett livsbygge som håller	57
8:1–17	Jesu auktoritet över sjukdomar	60
8:18–9:8	Jesu auktoritet över stormar och synder	63
9:9–38	Den barmhärtige	66
10:1–15	Det stora uppdraget	69
10:16–11:1	Den oundvikliga förföljelsen	72
11:2–30	Att ta emot Messias och hans välsignelser	75

12:1–21	Herre över sabbaten	79
12:22–50	Andlig klarsynthet	82
13:1–23	Att höra och förstå	85
13:24–52	Att förstå sig på himmelriket	88
13:53–14:36	Jesu mäktiga underverk	92
15:1–20	Guds ord eller människors ord?	95
15:21–16:12	En stark tro	98
16:13–28	Jesus Messias	101
17:1–27	Guds Son i härlighet	104
18:1–20	Det gemensamma livet i Jesu församling	107
18:21–35	Att bli förlåten och förlåta andra	110
19:1–15	Äktenskapets och celibatets gåvor	113
19:16–20:16	Efterföljelsens kostnad och belöning	116
20:17–34	Den tjänande ledaren	119
21:1–22	Kungens ankomst till sin stad	122
21:23–22:14	Ett fallet ledarskap	125
22:15–46	Det viktigaste i livet	128
23:1–39	Sant och falskt ledarskap	131
24:1–36	Messias återkomst	134
24:37–25:30	Beredskap och förvaltarskap	137
25:31–46	Jesus Domaren	140

26:1–29	Det nya förbundet	143
26:30–75	Den lydige Sonen	146
27:1–31	Den oskyldige blir dömd	149
27:32–66	Guds Son dör	153
28:1–15	Uppstånden!	156
28:16–20	En ny början	159
FÖRDJUPNING		162
TIPS FÖR VIDARE LÄSNING		180

FÖRORD

Bibelguiden är en serie som ger vägledning in i Nya testamentets böcker. Med förankring i vad texterna betydde för de ursprungliga mottagarna får bibelläsare praktisk hjälp i hur de kan tillämpas i vår tid. Guds ord talade till människor då, och fortsätter att förändra människors liv idag.

Bibelguiden kan användas på flera olika sätt. Den är utformad speciellt med tanke på gruppsammanhang, men lämpar sig lika bra för den enskilde läsaren som vill ha vägledning i sin bibelläsning. Genom det låga försäljningspriset finns även möjlighet att tillhandahålla Bibelguiden till församlingen i sin helhet. När det predikas utifrån en viss bibelbok i ett antal veckor i sträck kan Bibelguiden med fördel delas ut för att skapa ett bredare engagemang.

Runt om i vårt land samlas människor ständigt i olika grupp-konstellationer för att samtala om Bibeln. Vare sig det handlar om bibelstudiegrupper, böne- och hemgrupper eller tillfälliga samlingar i samband med konferenser och läger, är det angeläget att det finns bra diskussionsunderlag att utgå ifrån. Bibelguiden utgör förhoppningsvis ett attraktivt alternativ i detta avseende, i och med att det erbjuds ett omfattande frågematerial.

Bibelguiden är ett djärvt projekt eftersom författarna till serien är unga kristna ledare mellan 25 och 40 år. Det är därför med största ödmjukhet vi har tagit oss an uppgiften att skapa detta material. Vi hoppas att detta initiativ ska sända ut hopp och positiva signaler till kristna i vårt land.

REINE TOTH, REDAKTÖR BIBELGUIDEN

När jag och min fru fick vårt första barn var det efterlängtat sedan flera år. Då graviditeten var ett faktum började en förväntansfull tid. Som många andra föräldrar följde vi graviditeten noggrant och pratade mycket om hur det skulle bli när barnet hade kommit. Vilken glädje när vår son till slut föddes! Jesu födelse berörde inte bara hans föräldrar, utan ett helt folks väntan på sin kung och befriare under många århundraden. Generation efter generation hade hört om Guds löften som skulle infrias då Messias kom och längtat efter hans ankomst och förverkligandet av allt det som Gud lovat. Bakom upprabblandet av alla namnen i släkttavlan kan vi ana hur det judiska folket, genom både goda och dåliga tider, burit ett hopp och en längtan som förmedlats vidare till nästa generation. Matteusevangeliets inledande vers med efterföljande släkttavla innehåller därför ett storslaget budskap: Den långa väntan är slut; Messias har kommit!

Liksom moderna biografier ofta berättar om huvudpersonens föräldrar och släktingar för att läsaren ska kunna lära känna personen, ger Matteus biografi information om Jesu föräldrar och förfäder. Jesus är inte en himmelsk frälsare som plötsligt dimper ned på jorden utan kopplingar till andra människor. Författaren sätter här in Jesus i hans sammanhang och visar på hans ursprung, bakgrund och identitet för att klargöra vem han är. Jesus härstammar både från människor och från Gud! För att förstå denna biografis fortsättning är det därför viktigt att lägga märke till vad som sägs i inledningen.

Evangeliets första vers är en nyckelvers eftersom den sammanfattar Jesu roll och betydelse. *Kristus*, v 1, ska inte förstås som Jesu efternamn eller andranamn, utan var från början en markering att Jesus är Messias. Guds löfte till kung David, Israels främste kung, hade stor betydelse för profetiorna om att en ny stor ledare en dag skulle träda fram i Israel. Därför är markeringen att Jesus är *son av David*, v 1, en bekräftelse på att han är Messias och den utlovade Kungen.

Ett annat stort löfte i GT var orden till Abraham om att han skulle

bli förfader till en stor nation och en välsignelse för alla jordens folk. Att Jesus är *son av Abraham*, v 1, talar därför om för oss att välsignelsen till alla jordens folk förmedlas genom Jesus. Matteus visar fortsättningsvis hur Jesus, som först sänds till det judiska folket, välkomnar människor från olika folk och slutligen uppmanar apostlarna att göra alla folk till lärjungar, 28:19. Genom redogörelsen av släkttavlan visar författaren att Jesus, på Josefs sida, är släkt med både Abraham och David. Resten av evangeliet demonstrerar att Jesus är den som uppfyller, inte bara Guds löften till Abraham och David, utan allt som profeterats om Messias i GT.

Jesu födelse är fullständigt unik. Matteus beskriver hur Maria, en jungfru, blir gravid genom den helige Ande. Josef antar dock att en annan man varit inblandad och tänker lämna Maria på ett sätt som kan lindra den stora skam som hörde samman med födslar utanför äktenskapet. Men Gud har kontroll över situationen och informerar Josef om hur det hela har gått till och att det är ett mycket speciellt barn hon bär på. Jesu unika födsel är dock inte helt oväntad eftersom en jungfrufödsel är förutsagd hos profeterna.

I vår tid tänker vi inte så mycket på namns betydelse. Att Oskar var det vanligaste pojknamnet i Sverige 2016 berodde knappast på att många svenskar lade stor vikt vid dess betydelse ("gudaspjut" eller "gudavapen"), utan snarare på att man tyckte att det var ett fint namn. I Bibeln är dock namnets betydelse viktig eftersom det visar på identitet och uppgift. Genom de namn som ges åt Marias son får vi reda på det uppdrag och den funktion barnet kommer att få. Namnet *Jesus*, v 21, pekar på den räddning som Messias kommer med. Om vi funderar på livsberättelserna som hör samman med en del av namnen i släkttavlan och deras moraliska misslyckanden (till exempel Juda, Tamar, Rahab, David och Manasse) blir det tydligt att det verkligen behövs en som kan rädda oss från våra synder. I slutet av evangeliet klargör författaren att förlåtelsen av våra synder hänger samman med Jesu död, 26:28. Namnet *Immanuel*, v 23, lyfter fram Jesu gudomliga identitet och stryker under att Gud själv är närvarande genom honom.

Ett barns födelse innebär alltid en stor omställning för föräldrarna. Jesu födelse förändrade tillvaron för hans föräldrar, men den hade en mycket större betydelse än så. Denna födelse blev en vändpunkt i världshistorien som på ett radikalt sätt förändrade tillvaron för hela mänskligheten. Fortsättningen av evangeliet beskriver mer konkret vilka dramatiska konsekvenser det för med sig. Så passande att vår tideräkning utgår från Kristi födelse – Gud har själv blivit närvarande på jorden. Gud är nu med oss!

FRÅGOR

Vad lär du dig om Jesus i detta avsnitt?

Vad tror du syftet med den långa släkttavlan är?

Hur undervisar man i din församling om Jesu födelse?
Stämmer undervisningen överens med den beskrivning som Matteus ger?

Vad kan det få för betydelse för din vardag att Jesus är *Immanuel* (Gud med oss), v 23?

Matteus visar att Gud är trofast och pålitlig och uppfyller sina löften och sitt ord. Hur ser du på Bibelns ord? Tror du att det är Guds ord och att de förutsägelser som finns kommer att uppfyllas?

”GENOM MATTEUS PEDAGOGISKA
BIOGRAFI KAN VI BÅDE LÄRA KÄNNA
JESUS FRÅN NASARET OCH BLI
UTRUSTADE TILL ATT LEVA SOM
HIMMELRIKETS LÄRJUNGAR.”

DANIEL HJORT

Bibelguiden ger vägledning in i Nya testamentets böcker. Serien är en hjälp för den som vill utveckla sin relation till Bibeln – till djupare förståelse för vad texten betydde för de ursprungliga mottagarna och djupare efterföljelse i det egna livet. Utformningen med korta kärnfulla kapitel och ett omfångsrikt frågematerial gör att den lämpar sig väl både för bibelstudiegrupper och enskild bibelläsning. Seriens författarskara utgörs av unga ledare inom den svenska kristenheten.

”Vi möter här en aktuell, välformulerad, informativ, medryckande och intresseväckande kommentartext, präglad av stor exegetisk sakkunskap och ett respektfullt hållningssätt till evangelietexten. Kommentarvandringen vägleds av välartikulerade rubriker och avsnitten följs kontinuerligt av personligt ställda frågor till läsaren. Läs, lär och väx – som människa och kristen!”

Kjell O. Lejon

Professor i religionsvetenskap vid Linköpings universitet
och högskolerektor vid Johannelunds Teologiska Högskola

Daniel Hjort (född 1981) är präst i EFS och doktorand i Nya testamentet vid Lunds universitet.

Bibeln idag vill medverka till att varje kristen lever i en växande, personlig relation till Gud genom bibel och bön, och att församlingen utrustas till att leda familjer, barn, ungdomar och vuxna till att lära känna och följa Kristus.

BIBELGUIDEN

WWW.BIBELGUIDEN.SE

**Bibeln
idag**

9 789198 318630